

Breytingar á greiðslupátttöku lyfja – hvað hefur áunnist?

Á undanförunum mánuðum hafa verið gerðar breytingar á greiðslupátttöku nokkurra lyfjaklókka. Hér er fjallað um áhrif þessara breytinga á lyfjakostnað sjúkratrygginga. Þó verður að hafa í huga að ýmsar aðrar breytingar hafa verið gerðar sem hafa áhrif á lyfjakostnað, svo sem breyting á smásöluálagningu lyfja, hækkun virðisaukaskatts, almenn hækkun á hlut sjúklings og verðlækkunir á mörgum lyfja vegna verðendurskoðunar Lyfjagreiðslunefndar. Einnig hefur gengi krónunnar mikil áhrif því verð meirihluta lyfja er skráð í erlendri mynt sem uppreiknast mánaðarlega með útgáfu nýrrar lyfjaverðskrár.

Breytingar sem gerðar hafa verið á greiðslupátttöku lyfjaklókka fela í sér að eingöngu hagkvæmustu lyf í hverjum lyfjaklókki eru með greiðslupátttöku sjúkratrygginga. Ef þau lyf reynast ófullnægjandi geta læknar sótt um lyfjaskírteini fyrir dýrari lyfin. Áhrifin af breytingunum hafa verið tvíþætt, notkun hagkvæmari lyfja hefur aukist og verð á mörgum lyfjum hefur lækkað, allt að 60-70% verðlækkun á sumum lyfjum.

Áhrif breytinganna á lyfjakostnað sjúkratrygginga eru útskýrð hér að neðan fyrir hvern lyfjaklók. Upplýsingarnar eru fengnar úr tölfræðigagnagrunni Sjúkratrygginga Íslands (SÍ) og byggja á afgreiddum lyfseðlum sem apótek senda SÍ með rafrænum hætti. Í tölfræðigrunninum eru eingöngu upplýsingar um notkun lyfseðilsskyldra lyfja afgreiddra úr apótekum, en hvorki upplýsingar um lausasölulyf sem seld eru án lyfseðils né lyf sem notuð eru á sjúkrahúsum eða öðrum stofnunum.

Prótónpumpuhemlar og blóðfitulækkandi lyf, ATC flokkar A02BC og C10

Greiðslupátttakan breyttist 1. mars 2009.

Lyfjakostnaður sjúkratrygginga hefur lækkað um 460 millj.kr. vegna prótónpumpuhemla og um 360 millj.kr. vegna blóðfitulækkandi lyfja á einu ári frá mars 2009-febrúar 2010.

Lyf með verkun á renínangiótensín-kerfið, ATC flokkur C09

Greiðslupátttakan breyttist 1. október 2009

Lyfjakostnaður sjúkratrygginga hefur lækkað um 220 millj.kr. frá október 2009 til apríl 2010 (7 mánuðir) sem svarar til 380 millj.kr. á ársgrundvelli.

Lyf sem hafa áhrif á beinbyggingu og beinmyndun, ATC flokkur M05B

Greiðslupátttakan breyttist 1. nóvember 2009

Lyfjakostnaður sjúkratrygginga hefur lækkað um 40 millj.kr. frá nóvember 2009 til apríl 2010 (6 mánuðir) sem svarar til 80 millj.kr. á ársgrundvelli. Við tilkomu samheitalyfja á markaðinn í apríl og júní 2009 kom fram lækun fyrir gildistöku breytinganna.

-Lyf gegn teppusjúkdómum í öndunarvegi, ATC flokkar R03A og R03B

Greiðslupátttakan breyttist 1. janúar 2010

Í ljósi þess hve stutt reynsla er komin á breytingarnar er of snemmt að draga ályktanir um hver ávinningurinn verður. Í október-desember 2009, rétt fyrir breytingarnar, var óvenju mikið afgreitt af þessum lyfjum og því ekki raunhæft að meta ávinninginn fyrr en eftir um það bil sex mánuði frá gildistöku breytinganna.

Lyfjakostnaður hefur lækkað samtals um 820 millj.kr. vegna prótónpumpuhemla og blóðfitulækkandi lyfja á einu ári, og samtals um 260 millj.kr. vegna blóðþrýstingslyfja og beinþéttilyfja frá október 2009 til apríl 2010. Um er að ræða raunsparnað og ef leiðrétt væri fyrir gengi væri sparnaður mun meiri. Áætlað er að lyfjakostnaður muni lækka um 200-300 millj.kr. á ári vegna breytinga á greiðslupátttöku lyfja gegn teppusjúkdómum í öndunarvegi sem tóku gildi 1. janúar 2010 og sömu fjárhæðir, það er 200-300 millj.kr. á ári, vegna breytinga á greiðslupátttöku þunglyndislyfja sem tóku gildi 1. júní sl.

Guðrún I. Gylfadóttir

deildarstjóri

Halldór G. Haraldsson

sérfræðingur

Sjúkratryggingum Íslands